

NOTARIAAT

Kremer

Wezep / Oldebroek

Bedrijf overdragen of overnemen

Overdracht IB-onderneming

Bedrijfsoverdracht heeft gevolgen voor de belastingheffing (winst onder inkomsten- of vennootschaps-belasting), financiering en de latere erfenis.
Begin op tijd! Alleen al vanwege fiscale termijnen waarmee u een fiscaal zo voordelig mogelijke overdracht of overname kunt realiseren. Reken op een overgangperiode van minstens vijf (5) jaar.

Eenmanszaak na samenwerking overdragen

Uit fiscaal oogpunt kan het interessant zijn om eerst een tijdje met de boogde opvolger samen te werken. Hiermee wordt een geleidelijke overgang gerealiseerd, met een goed ingewerkte opvolger die bekend is bij de klanten. Bij een overdracht via voorafgaande samenwerking met de opvolger wordt vaak gebruik gemaakt van een tussentijdse periode in de rechtsvorm personenvennootschap (maatschap, VOF of CV). Op deze manier stelt u uw opvolger in staat om geleidelijk te gaan meedelen in de winst en daarmee al kapitaal op te bouwen voor de overname. De opvolger kan ingroeien in het bedrijf, de overdrager kan kennis overdragen. De opvolger kan al voor de uiteindelijk definitieve overname gebruik maken van de zelfstandigenaftrek, de opbouw van een oudedagsreserve en afschrijving, mits hij voldoet aan het uren criterium van 1.225 uur per jaar in de onderneming werken.
Kiest u voor een overdracht via geruisloze doorschuiving, dan hoeft u niet met de fiscus af te rekenen.

Eenmanszaak rechtstreeks overdragen.

Bij een rechtstreekse verkoop gaan alle bedrijfsactiva en schulden over op de koper. Soms wordt een deel van de overnamesom gefinancierd, de koper blijft dan dat deel schuldig in een geldlening. In de notariële akte worden geldlening, garanties, bedingen en overnamesom vastgelegd. Bij het tekenen van de akte gaan eigendom en koopsom tegelijk in de daarvoor bestemde handen over.

Overdracht IB-onderneming

Eenmanszaak overdragen via personenvennootschap

Bij overdracht van uw onderneming op uw opvolger via een personenvennootschap creëert u verschillende overdrachtsmogelijkheden en veel voordelen. Het maakt daarbij uit of u de gehele onderneming overdraagt en de overnameprijs ontvangt of dat u (een deel van) uw geld in de onderneming laat zitten. Neemt uw opvolger de hele onderneming over, dan ontstaat weer een eenmanszaak. De vennootschap houdt op te bestaan, daar zijn immers minimaal twee personen voor nodig. De opvolger wordt ook aansprakelijk voor alle bestaande en nieuwe bedrijfsschulden.

Houdt u (een deel van) uw geld in de onderneming, dan wordt de vennootschap een commanditaire vennootschap (CV). U kunt dan geen invloed meer uitoefenen op de bedrijfsvoering, maar u houdt alleen een financiële betrokkenheid bij het bedrijf. Uw opvolger wordt de beherend venoot, u de stille venoot. Een belangrijk voordeel van deze constructie is dat u medegerechtigde in de onderneming bent, maar niet staakt. U hoeft daarom nog geen inkomstenbelasting te betalen. De winst die u geniet wordt belast in Box 1 als winst uit onderneming. Een ander voordeel is dat u recht heeft op faciliteiten als doorschuiving voor de inkomstenbelasting op het moment dat uw deelname wordt beëindigd en op verliesverrekening. Alleen de belastingfaciliteit voor de opbouw van een oudedagsreserve geldt niet meer voor u.

Opvolging in eenmanszaak

Verkoopt u als directeur-groootaandeelhouder uw bedrijf aan een opvolger die het bedrijf als

eenmanszaak voortzet, dan moet u met de fiscus afrekenen over de eventuele waardevermeerdering van de bedrijfsmiddelen die daarbij horen (stille reserves).

Overdracht Besloten Vennootschap

BV verkopen

In een BV wordt de winst belast met vennootschapsbelasting (VPB). Een optimale BV-structuur is mede daarom van belang. De één-BV-structuur is nadelig als u uw bedrijf wilt verkopen. De aandelen zijn moeilijk verkoopbaar omdat alles in die BV is ondergebracht, zoals pensioenreserve, bedrijfspand en belegde liquiditeiten. De koper heeft alleen belangstelling voor de zuivere bedrijfsactiva en –passiva. Met maar één BV krijgt de overdragende ondernemer ook een forse aanslag IB, de aanmerkelijk belang heffing van 25% in Box 2. Met 5% van de geplaatste aandelen heeft een aandeelhouder al een aanmerkelijk belang.

BV-structuur

Een uitgebreider structuur van uw onderneming is raadzaam, zeker als u uw bedrijf wilt verkopen. In een holding met uzelf als enig aandeelhouder zitten o.a. bedrijfspand, pensioenreserve, deelneming in de werk-BV en belegde liquide middelen. Onder de holding komt de werk-BV waarin de ondernemingsactiva en –passiva zitten. Met de holdingstructuur houdt u uw bedrijfspand en pensioenvoorziening afgescheiden van de ondernemingsactiviteiten. Omdat de winst naar de holding gaat, blijft de werk-BV “licht” en gaat de belastingvrij over naar de holding via de deelnemingsvrijstelling of de fiscale eenheid.

Overdracht Besloten Vennootschap

Aandelenoverdracht werk-BV

Bij overdracht van uw werk-BV door de verkoop van de aandelen bent u verlost van de heffing van 25% inkomstenbelasting. Immers, de holding verkoopt de aandelen van de werk-BV aan de opvolger, waarmee de deelneming in de werk-BV is beëindigd. De winst uit die verkoop valt onder de deelnemingsvrijstelling, u hoeft er geen belasting over te betalen. Mogelijk kunt u een dergelijke overdracht pas drie jaar na de herstructurering belastingvrij realiseren. Dat hangt af van de manier waarop de holdingstructuur tot stand is gekomen.

Bij bedrijfsoverdracht is de financiering van de overname cruciaal. De daarvoor benodigde lening kan via de bank geregeld worden, maar ook de verkopende holding kan daarin een rol spelen. De rente die de bedrijfsopvolger daarover moet betalen gaat van zijn winst af, wat fiscaal weer aantrekkelijk is. De omvang van dat voordeel hangt er van af of de opvolger in privé overneemt of door middel van een eigen BV.

Neemt de opvolger in privé over, dan moet deze de financiering in privé regelen. De aandelen vormen dan een aanmerkelijk belang en worden in Box 2 belast. Ook de lening valt in Box 2. Voor de aftrekbaarheid moet de winst eerst worden uitgekeerd, met als gevolg dat de onderneming de winst niet meer kan gebruiken voor investeringen.

Als de opvolger de aandelen overneemt met een eigen BV, dan kan de BV geld lenen. De rente daarop is aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting, vermindert de winst zodat daarover geen algemeen belang heffing is verschuldigd. Het levert een fiks fiscaal voordeel ten opzichte van overname in privé op. Om dit te kunnen realiseren moet er winst gemaakt worden. Meestal wordt daarom gekozen voor een fiscale eenheid tussen holding en werkmaatschappij, waardoor de rentelast kan worden gecompenseerd met de winst van de werk-BV.

Overdracht via bedrijfsfusie

Als u geen drie jaar beschikbaar heeft tussen het moment van oprichting van de holding en de bedrijfsoverdracht, kunt u via een bedrijfsfusie een vergelijkbaar resultaat behalen.

Uw werk-BV richt – onder dezelfde naam – een nieuwe werk-BV op waarin de onderneming wordt ingebracht. De oude werk-BV vormt u om tot holding. De nieuwe werk-BV geeft aandelen uit aan de oude werk-BV, die alleen recht geven op een winstaandeel. De rest van de winst gaat naar de bedrijfsopvolger, de houder van de gewone aandelen.

Flex BV en bedrijfsoverdracht

De mogelijkheden om met een flex-BV te werken, openen ook mogelijkheden voor de bedrijfsoverdracht. Zo kan in de statuten een prijsbepaling van de aandelen worden opgenomen. Die moet overigens wel aan de eisen van redelijkheid en billijkheid voldoen. De flex-BV biedt veel meer mogelijkheden. Bel ons voor een afspraak.

Fiscale aandachtspunten

Bij overdracht van een IB-onderneming moet u inkomstenbelasting betalen over de stakingswinst (stille reserves en goodwill) en over de vrijvallende oudedagsreserve en eventuele herinvesteringsreserve. Heeft u bij overdracht minder dan vijf jaar terug investeringsaftrek gehad op een aangeschaft bedrijfsmiddel, dan krijgt u ook nog desinvesteringsbijtelling. De stakingsaftrek die tegenover dit alles staat, is slechts marginaal. Hoe kunt u liquiditeitsproblemen bij dergelijke claims beperken? Verkoopt u tegen een lage koopsom of schenkt u de onderneming geheel of gedeeltelijk aan uw opvolger, dan kunt u met inkomensproblemen worden geconfronteerd. Immers, u moet toch de uit de overdracht voortvloeiende verschuldigde belasting betalen. U kunt dit risico beperken met fiscale faciliteiten als de geruisloze doorschuiving van de inkomstenbelastingclaim, renteloos uitstel van betaling van de inkomstenbelasting en/of de extra (stakings) lijfrentepremieaftrek.

In een personenvennootschap kunt u de fiscale claim naar uw opvolger doorschuiven. U betaalt dan alleen belasting over de oudedagsreserve. De desinvesteringsbijtelling gaat aan u voorbij. Geruisloze doorschuiving kan alleen als u samen met uw opvolger daartoe een verzoek bij de Belastingdienst indient. Uw opvolger neemt de fiscale claim over, met de waarde waarvan de overnameprijs zal worden verminderd.

Schuift u de IB-claim niet door terwijl uw opvolger het overnamebedrag (deels) schuldig blijft, dan kunt u de fiscus ook om renteloos uitstel van betaling van de inkomstenbelasting vragen. Dat kan niet bij schenking of wanneer de koopsom bij overname betaald wordt.

Naast deze mogelijkheden kunt u ook extra lijfrenteaftrek benutten. Als u de stakingswinst en de oudedagsreserve omzet in een recht op lijfrente uitkeringen. Dan wordt daarover geen belasting geheven. De lijfrente uitkeringen worden uiteindelijk belast in Box 1. Echter, als de opvolger de koopsom nog schuldig blijft, heeft u geen liquiditeiten om de lijfrente aan te kopen. Om het toch mogelijk te maken kunt u bij de opvolger bedingen dat deze de koopsom geheel of gedeeltelijk doet in de vorm van lijfrente. Daarmee realiseert u periodieke betalingen waarmee u in uw levensonderhoud kunt voorzien.

Komt u een lagere overnamesom overeen dan de marktprijs, dan is over het verschil schenkingsrecht verschuldigd. Uw opvolger komt daar alleen onderuit als u ten minste 55 jaar of voor ten minste 45% arbeidsongeschikt bent, u moet in elk geval de onderneming minimaal vijf jaar hebben gehad en moet de opvolger de onderneming minimaal vijf jaar voortzetten.

Bij de verkoop tegen een te lage prijs of schenking van aandelen in uw BV gelden dezelfde faciliteiten.

Rechten levenspartner

Bent u in gemeenschap van goederen getrouwd, dan kunnen uw schuldeisers schulden op uw partner verhalen. Ook bij scheiding of overlijden kan de onderneming dan gevaar lopen vanwege het opeisen van vermogen. Met huwelijkse- of partnerschapsvoorwaarden kunt u beider rechten en aansprakelijkheden prima regelen.

Ondernemerstestament

Ondernemerstestament, voor uw erfgenamen

Voor vrijwel elke ondernemer is het belangrijk dat zijn bedrijf wordt voortgezet, dat wordt voorkomen dat uw bedrijf bij calamiteiten ophoudt te bestaan.

Bijvoorbeeld bij overlijden. Dan kan uw bedrijf volledig stuurloos worden. Met alle gevolgen van dien voor uw familie, uw relaties en uw personeel.

Wat kunt u doen om te voorkomen dat uw onderneming in de problemen komt in een situatie waarin u er ineens niet meer bent? Maak een ondernemerstestament. Een goed ondernemers-testament zorgt voor continuïteit van uw bedrijf, zonder dat belangen van uw andere erfgenamen verwaarloosd worden. Een ondernemerstestament is een testament waarin u als ondernemer / directeur-grotaandeelhouder (DGA) bepaalt wat er na uw overlijden met uw bedrijf moet gebeuren.

U kunt in uw testament van alles regelen. Naar wie gaan de aandelen? Is dat tegen betaling of “om niet” (gratis)? Hoe moet de waarde van de aandelen worden vastgesteld? En, moet die waarde direct in zijn geheel of juist in termijnen worden betaald? Hoe zit het in dat geval met rentebetaling? En wat gebeurt er richting fiscus? Moet direct worden afgerekend voor de Inkomsten-belasting of mag de fiscale claim worden doorge-schoven? Wat als de voortzetter de aandelen binnen een bepaalde periode verkoopt, krijgen de andere kinderen dan hun deel van de waarde-stijging? Of als de voortzetter overlijdt? Gaan de aandelen dan naar uw partner of naar uw andere kind(eren)? En nog veel meer vragen.

Hoe dan ook, met een ondernemerstestament voorkomt u dat uw erfgenamen het niet eens kunnen worden over de voortzetting van uw bedrijf. U voorkomt dat het bedrijf wordt verkocht en de opbrengst met de nodige ruzies verdeeld moet worden. Of dat de onderneming failliet gaat, in waarde afneemt.

Executeur

Wilt u de hele afwikkeling in handen leggen van iemand die u volledig vertrouwt? Benoem dan een executeur in uw testament. De executeur is heel flexibel. Hij kan namelijk ook adviseur zijn voor de voortzetter van het bedrijf. Of, als u dat wilt, zelfs tijdelijk de leiding van uw bedrijf krijgen.

U bepaalt uiteindelijk welke rol de executeur mag spelen. En, om te kunnen inspelen op veranderende omstandigheden, is het slim om elke vijf jaar uw ondernemerstestament opnieuw met ons tegen het licht te houden.

Hoe werkt het?

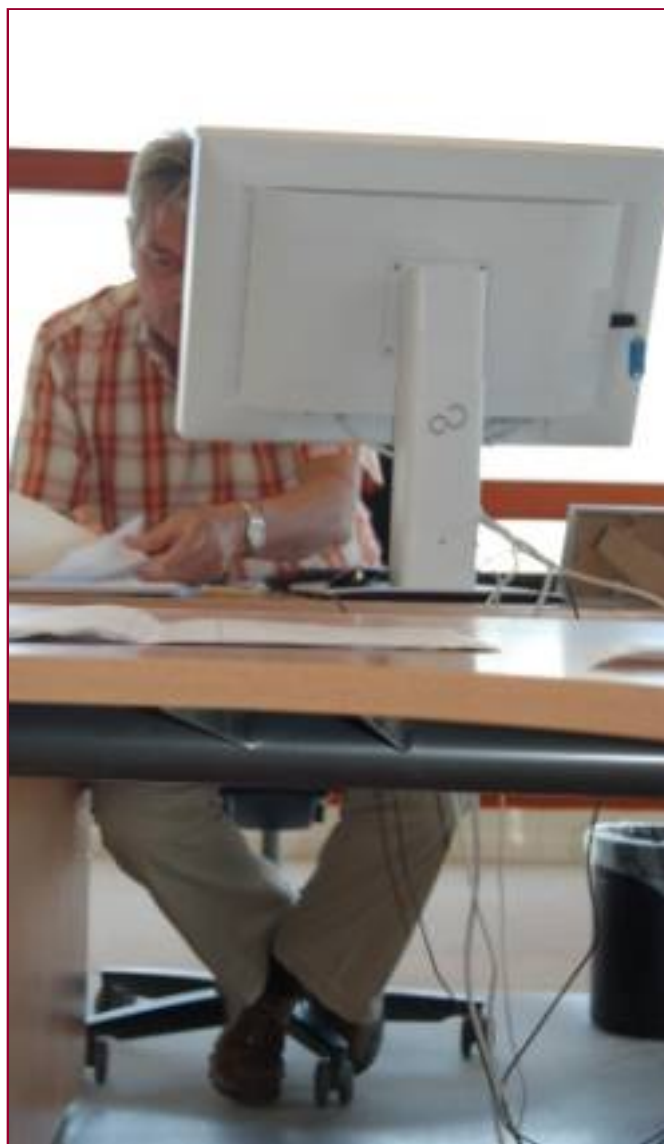
Hoe gaat bedrijfsopvolging in zijn werk?

Bedrijfsopvolging is een specifieke vorm van bedrijfsoverdracht. U kunt uw opvolging in een testament of tijdens uw leven regelen.

Regelt u de bedrijfsoverdracht bij leven, dan heeft dit als voordeel dat u zelf actief betrokken bent bij de uitvoering van de overdracht aan uw opvolger.

Regelt u de bedrijfsoverdracht in een testament, dan kunnen tegengestelde belangen tussen uw erfgenamen voor problemen zorgen. Hoewel de voorkeur moet uitgaan naar een regeling 'bij leven', is een testamentaire regeling beter dan niets. In het testament regelt u de continuïteit van de onderneming, uw pensioenvoorziening, een kader, waarin de opvolger ongestoord kan werken en een fiscaal gunstig klimaat voor de overgang.

Wij kunnen een op uw persoonlijke situatie toegesneden testament opstellen. Met daarin bijvoorbeeld wensen ten aanzien van opvolging binnen de onderneming. In een testament kunt u ook iemand aanwijzen (executeur) die zorgt voor de uitvoering van uw laatste wil.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met grote zorgvuldigheid gemaakt. Het is algemene informatie en niet van toepassing op individuele situaties. U kunt aan de inhoud van deze brochure geen rechten ontleen.